

LIDER ROKU 2019

W OCHRONIE ZDROWIA



DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNO- -SZKOLENIOWA

Kolonoskopia jest super!

Rozmowa z Katarzyną Urbańską, dyrektorką Działu Komunikacji i Spraw Zewnętrznych w firmie Servier Polska, która jest organizatorem ogólnopolskiej kampanii profilaktyczno-edukacyjnej „Servier – wyłącz raka” pod tytułem „Kolonoskopia jest super!”

Dlaczego zdecydowali się państwo na kampanię promującą kolonoskopię?

Z jednej strony dlatego, że statystyki dotyczące raka jelita grubego są alarmujące. To w tej chwili drugi nowotwór pod względem występowania i śmiertelności w Polsce. Częstszy jest tylko rak płuca u mężczyzn i rak piersi u kobiet. W Polsce co roku na

raka jelita grubego zapada ponad 18 tys. osób, z czego 11 tys. umiera. W najbliższych kilku latach liczba nowych rozpoznań tego nowotworu wzrośnie do 25 tys. rocznie. Niestety, u znacznego odsetka pacjentów choroba osiągnie stadium zaawansowane, co przełoży się bezpośrednio na gorsze rokowanie. Z drugiej strony rak jelita grubego jest jednym

z nielicznych nowotworów, których w wielu przypadkach można uniknąć, poddając się odpowiednio wcześniej kolonoskopii.

Na czym polega kolonoskopia?

Kolonoskopia jest badaniem wyjątkowym. Umożliwia nie tylko obejrzenie wnętrza oraz ocenę błony śluzowej całego jelita grubego, lecz także pobranie wycinków śluzówki do badania histopatologicznego, a przede wszystkim wykonanie tzw. polipektomii, czyli usunięcia polipów. Możliwość oceny, czy w jelitach są polipy, jest kluczowa, gdyż w tych o charakterze gruczolakowym może z czasem dojść do nieprawidłowego rozrostu komórek i ich złośliwej przemiany w raka jelita grubego. Ponad dwie trzecie tych nowotworów powstaje właśnie z polipów gruczolakowych. Zasada jest prosta – najczęściej im polip jest



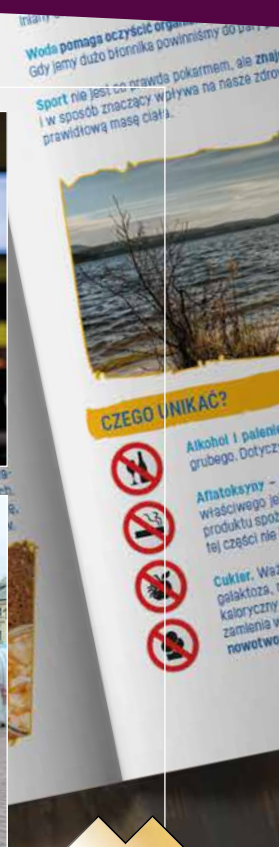
Jest wiele wymówek, które powstrzymują nas przed wykonywaniem badań profilaktycznych. Jedni twierdzą, że nie mają czasu, inni, że przygotowania do badania są zbyt obciążające

większy i im dłużej znajduje się w jelicie, tym ryzyko jego zezłośliwienia jest większe. Początkowo są to zmiany łagodne, ale z czasem mogą ulec zezłośliwieniu. Kolonoskopia jest super, ponieważ pozwala zmniejszyć zapadalność na ten nowotwór o 76–90 proc., a śmiertelność z jego powodu o prawie 70 proc. Zabieg polega na wprowadzeniu do jelita grubego cienkiego i giętkiego endoskopu ze źródłem światła i kamerą. Lekarz wykonujący badanie może także wprowadzić przez endoskop drobne narzędzia. Pozwala to na wykonanie biopsji, czyli pobranie fragmentu nabłonka z obszaru, który niepokoi lekarza, a w razie znalezienia polipa – usunięcie go w całości. Pobrana tkanka jest następnie przesyłana do laboratorium, gdzie przeprowadza się badanie histopatologiczne. Pozwala ono ocenić m.in., czy polip uległ zezłośliwieniu i do jakiego stopnia. Kolonoskopia jest zwykle wykonywana w szpitalu lub w gabinecie przystosowanym do tego typu zabiegów. Badanie przeprowadza się z użyciem nowoczesnej aparatury, łatwej do wprowadzenia do jelita, nieporównywalnie bardziej precyzyjnej i zaawansowanej technicznie niż używana kilkanaście lat temu. Zmieniły się również techniki stosowane w trakcie badania, co pozwala ograniczyć do minimum dyskomfort pacjenta – w dużej mierze zależy on od indywidualnej wrażliwości. Badanie trwa 30–40 minut i w większości przypadków jest niebolesne, choć może wiązać się z pewnym dyskomfortem. Lekarz przed badaniem może zaproponować znieczulenie, pacjent także może o nie poprosić.

Kto powinien się poddać kolonoskopii?

Ponieważ ryzyko zachorowania na raka jelita grubego wzrasta z wie- »

fot. Sławomir Zeliński



„KOLONOSKOPIA JEST SUPER!”
III EDYCJA OGÓLNOPOLSKIEJ KAMPANII PROFILAKTYCZNO-EDUKACYJNEJ
„SERVIER – WYŁĄCZ RAKA” ORGANIZOWANEJ PRZEZ FIRMĘ SERVIER POLSKA

„Servier – wyłącz raka!” to ogólnopolska kampania profilaktyczno-edukacyjna, której celem jest promocja profilaktyki przeciwnowotworowej oraz podnoszenie świadomości Polaków w zakresie czynników ryzyka. W 2019 r. realizowano trzecią edycję projektu pod hasłem „Kolonoskopia jest super!”. Głównym celem było podkreślenie roli profilaktyki ze szczególnym uwzględnieniem kolonoskopii jako badania ratującego życie oraz przetamywanie związanego z nim społecznego tabu. Kampania kierowana była do ogółu społeczeństwa, ale z uwagi na charakter schorzenia działania adresowane były przede wszystkim do osób znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka. W 2019 r. badaniami profilaktycznymi objęto 78 tys. pacjentów.

» kiem, każdy po ukończeniu 50. roku życia powinien wykonać profilaktyczne badanie kolonoskopowe. Trzeba jednak pamiętać, że w przypadku niepokojących objawów, np. niedokrwistości z niedoboru żelaza niewiadomego pochodzenia, zmian rytmu wypróżnień (biegunki, zaparcia, ołówkowate stolce i in.), krwawień z dolnego odcinka przewodu pokarmowego, niezależnie od wieku należy udać się do lekarza i poprosić o skierowanie na kolonoskopię. Także u osób, które mają wyższe ryzyko zachorowania na raka jelita grubego, np.

z powodu obciążającego wywiadu rodzinnego, polipowatości jelita i innych schorzeń, np. zapalnych, kolonoskopię należy przeprowadzić wcześniej. O tym, w jakim wieku należy rozpocząć jej okresowe wykonywanie, zdecyduje i poinformuje pacjenta lekarz.

Wciąż mało osób poddaje się kolonoskopii. Dlaczego tak jest?

Z naszego doświadczenia wynika, że jest wiele wymówek, które powstrzymują nas przed wykonywaniem badań profilaktycznych. Jedni twierdzą, że nie mają czasu,

inni, że przygotowania do badania są zbyt obciążające. Jest też grupa osób, która po prostu boi się bólu czy wręcz samej diagnozy. Część osób sądzi, że problem raka jelita grubego ich nie dotyczy i nie będzie nigdy dotyczyć, jeszcze inni uważają badanie za wstydlive. Jeśli te wymówki porównamy z tym, co możemy zyskać, wykonując kolonoskopię, czyli życie i zdrowie, wydają się one niepoważne. Zwłaszcza że kolonoskopia jest badaniem bardzo bezpiecznym, wykorzystującym nowoczesny sprzęt i prowadzonym w certyfikowanych

duje się on u podstaw...
wie. Aktywność fizyczna pomaga...

...papierosów sprzyjają ra...
y to każdego alkoholu, nawet...
to związki powstałe podc...
przechowywania. Gdy wid...
ywego, nie powinniśmy je...
jest rozwiązaniem.

...nie sły w diecie ograniczyć...
maltoza, laktoza, sacharoza...
bez dodatkowych wartości...
w tłuszcz. Otyłość zaś sprzy...
rów.



badaniem przesiewowym, ale co najważniejsze – w trakcie jej wykonywania można usunąć potencjalnie niebezpieczne zmiany, które wraz z upływem czasu mogłyby przekształcić się w raka. Zachęcamy Polaków do przewyższania lęku przed kolonoskopią, która jest nowoczesnym i bezpiecznym badaniem profilaktycznym. Powinniśmy zrobić je obowiązkowo po 50. roku życia.

Jakie elementy edukacyjne wchodziły w skład kampanii?

W tym roku w ramach aktywności profilaktyczno-edukacyjnych odwiedziliśmy Bydgoszcz, Białystok, Kraków, Radom, Łódź, Słupsk, Opole, Karczew, Lublin i Warszawę. Szukamy ciągle nowych rozwiązań, które pozwolą nam na dotarcie do społeczeństwa z przekazem, że warto się badać. W tym roku realizowaliśmy działania edukacyjne m.in. podczas wykładów na uniwersytetach trzeciego wieku. Były one nakierowane na konkretną grupę odbiorców: głównie seniorów – osoby o podwyższonym ryzyku zachorowania na raka jelita grubego. W skład oferty bezpłatnych badań profilaktycznych i konsultacji lekarskich wchodziły: badanie *per rectum*, badanie USG jamy brzusznej i testy FOB. Wśród materiałów edukacyjnych – oprócz informacji o kampanii, profilaktyce

placówkach. Mamy też świetnie wyszkolonych w wykonywaniu tych badań lekarzy.

Na czym polega kampania „Kolonoskopia jest super!”?

„Servier – wyłącz raka!” to ogólnopolska kampania profilaktyczno-edukacyjna realizowana przez firmę Servier Polska, której celem jest promocja profilaktyki przeciwnowotworowej oraz podnoszenie świadomości Polaków w zakresie czynników ryzyka. W tym roku zrealizowaliśmy trzecią edycję pod hasłem „Kolonoskopia jest super!”. Istotne dla nas podczas tej kampanii jest podkreślanie roli profilaktyki ze szczególnym uwzględnieniem kolonoskopii jako badania ratującego życie oraz przełamywanie związanego z nim społecznego tabu. Raka można „wylączyć”, czyli uniknąć. To jest możliwe dzięki kolonoskopii, która nie tylko jest

raka jelita grubego oraz o kolonoskopii – znajdowały się także materiały o roli odpowiedniej diety w profilaktyce nowotworowej oraz przepisy dla zdrowia jelit przygotowane przez dietetyka. Istotnym elementem kampanii była współpraca z siecią kin Multikino. W marcu przed seansami emitowany był spot edukacyjny z udziałem Zbigniewa Zamachowskiego przekonujący o wartości badania kolonoskopowego. Widzowie otrzymali również materiał edukacyjny o kolonoskopii. Dodatkowo w przestrzeni internetowej pojawiły się krótkie filmiki o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, w których wystąpili eksperci medyczni, artyści, dziennikarze oraz sportowcy, m.in. Piotr Gruszka – siatkarz i trener, Przemysław Saleta – bokser, a także Maria Pakulnis – aktorka filmowa i teatralna. Specjalnie na potrzeby tej edycji kampanii Andrzej Milewski, znany jako „Andrzej Ryśuje”, przygotował serię ilustracji dotyczących znaczenia kolonoskopii w diagnostyce i późniejszym leczeniu raka jelita grubego. Ilustracje te zostały umieszczone w formie plakatów na wiatkach przystankowych w pięciu polskich miastach: Gdańsku, Krakowie, Wrocławiu, Poznaniu i Warszawie. Kampanię wspiera środowisko medyczne oraz eksperci z dziedziny onkologii, którzy co roku dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem. Tegoroczną edycję patronatem merytorycznym objęły: Polska Unia Onkologii oraz Polskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej. Efekt? Szacuje się, że dzięki temu badaniu aż 9 tys. Polaków uniknęło raka jelita grubego. Widać zatem, że korzyści z wykonania tego badania są ogromne. Tak dla pacjentów, jak i dla systemu ochrony zdrowia. ■
Rozmawiał Krystian Lurka